

VIH 68 70

SLAVENI U DAVNINI.

NAPISAO

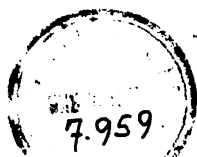
DR. T. MARETIĆ.

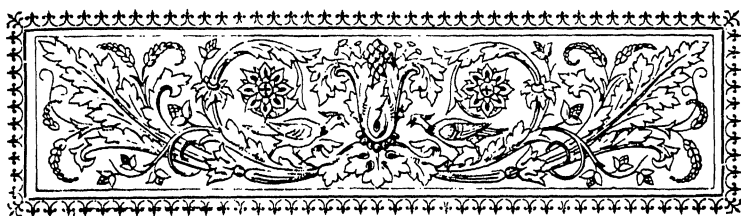
ZAGREB 1889.

NAKLADA „MATICE HRVATSKE“.

TISAK K. ALBRECHTA.

Б. С. С. С.
О. О. О. О.
И. М. Д. И. Л. С. С. С. С.

и 1921-69

Ovoj je mojoj knjižici zadaća prikazati u krupnijem crtama, kako su slavenski narodi ulazili u istoriju, a kada su već ušli, kakva ih je sreća pratila u prvo vrijeme istoričkoga im života. Iz ovoga će lasno svaki čitatelj dokučiti, da je ovakova radnja temelj pravomu poznavanju slavenskoga svijeta, kakav je bio u davnini.

Većini će „Matičinih“ čitatelja biti stvari, o kojima se govori u ovoj knjižici, posve nove, i njima će po svoj prilici biti dosta i ovoliko, koliko sam napisao. Ali znam, da će se naći i gdje koji čitatelj, koji bi želio više znati o Slavenima u staro doba nego li može naći u ovoj knjižici. Takvijem čitateljima velim, da ova moja radnja nije namijenjena stručnjacima. Obilniju i potpuniju pouku o stvarima, što se raspravljaju u ovoj knjižici, daju specijalne radnje različenih pisaca i sveučilišni profesori, koji o tom predaju.

Vještaci će lako razabrati, što je u ovom poslu tudje, što li je moje; oni će dobro znati, da nigda ne bi ove knjižice na svijetu bilo, da se nije veliki broj naučnjaka trudio oko tamnijih i mučnijih pitanja

IV.

kojih je puna slavenska starodrevnost. Ovakvoj knjizi nije zadaća, da razlaganje šara udiljnijem citatima, nego treba da čitatelju u lakoj formi pruža, što je već postalo dostojanjem nauke, a od hipoteza samo one da uzima, koje su nužne, t. j. gdje do sad nema sigurne istine. Mogao bih ja ovdje izbrojiti veliku čitulu pisaca i njihovijeh knjiga, koje sam upotrebio pri ovom poslu, ali bojim se, da bi mogao tko reći, da je to razmetanje učenošću, kojemu nema pravoga mjesta u knjizi ovake ruke.

Čitatelji će opaziti, da je poglavlje o Rusima mnogo veće nego li o ikojoj drugoj slavenskoj grani. Tomu ne treba nikakvoga drugog uzroka tražiti nego taj, što je stara ruska istorija mnogo jasnija i potpunija nego li je ikojega drugog slavenskog naroda. Za to se može o starijem Rusima govoriti i drugo što, ne samo izbrazati ratove i imena knezova. Poglavlje je o Rusima i za to izišlo nješto dulje, jer sam hotio, da se čitatelji malo upoznadu s vele važnom Nestorovom kronikom.

Nastojao sam u razlaganju biti što objektivniji kloneći se krive i slijepe ljubavi prema slavenskomu svijetu, jer takva ljubav veoma smeta poznanju istine; prikazivao sam događaje i činjenice, kakve jesu, makar mi je i teško bilo otkriti gdje gdje stvari, kojima se stari Slaveni ne mogu ponositi; u određivanju granica slavenskih naselja nijesam hotio biti podasniji nego su mi dopuštali očevadni ili vjerojatni razlozi. S druge sam opet strane gledao, da mi se objektivnost ne izrodi u drvenastu bešćutnost, koja ne

osjeća ni najmanje ljubavi ni simpatije prema predmetu svojega istraživanja. Ostavljam pravednomu čitatelju da presudi, koliko mi je za rukom pošlo dovesti u sklad pomenuto moje dvojako nastojanje.

Dobro znam, da će stručnjaci naći dosta pogrješaka u ovoj knjižici. Njima odgovaram s Daničićem: „Ne tajim, da se za ovaj posao hoće sile mnogo jače od mojih. Slabost sila svojih osjećao sam i do sad u svakom poslu, ali me ona nije mogla odvratiti od njih, jer sam svagda mislio, da će i ono što mogu uraditi kod svijeh nedostataka biti korisno narodnoj književnosti, o čemu sam se poslije dosta i uvjerio.“

T. M.